

Zmittnytt

Information från Smittskydd & Vårdhygien, Region Jämtland Härjedalen

November 2022

Innehåll:

Vinterhalvåret är här

Vaccinationer – beslut om avgiftsfrihet

Influensavaccination 2022/2023

Undvik komplikationer vid intramuskulär injektion i deltoideusmuskeln!

Behandling och vård vid influensa

Pneumokockvaccination

HPV catch-up studie till kvinnor födda 1994–1999

Kikhostevaccination av gravida

Covid-19

Reviderad smittsamhetsbedömning vid covid-19

Utbrott av Salmonella i Sverige

Harpest och sorkfeber

Ebola i Uganda

Håll dig uppdaterad genom att prenumerera på Vårdhandbokens nyhetsbrev

Vinterhalvåret är här

Ännu har inte säsongen för vinterkräksjuka, influensa och RSV börjat.

Folkhälsomyndigheten beskriver i sina scenarier att vi även kan få en covid-19 topp i november-december. Viktigt att ha med sig är att så här tidigt – innan säsongen har startat på allvar – provta individer med misstänkta symtom på influensa, RSV eller vinterkräksjuka. Därigenom får vi bättre möjlighet att tidigt identifiera och motverka smittspridning.

Ett sätt att bidra med värdefull information om det lokala smittläget avseende covid-19 och influensaläget är att [anmäla sig som sentinelprovtagare](#). Alla mottagningar och enskilda läkare i öppenvården som tar emot patienter med luftvägsinfektioner är välkomna att delta! I nuläget är tre HC aktiva sentinelprovtagare i länet.

Vaccinationer – beslut om avgiftsfrihet

Regionfullmäktige i RJH har tidigare beslutat att vaccination mot influensa och pneumokocker är avgiftsfri för riskgrupper. Nyligen togs även beslut att:

- vaccination av gravida mot kikhosta ska vara avgiftsfri
- vaccination mot mässling, röda hund, difteri, stelkramp, polio och kikhosta ska vara avgiftsfri för alla oavsett ålder som vid medicinsk bedömning anses ha otillräckligt skydd

Influensavaccination 2022/2023

Tisdagen den 8 november är officiellt startdatum för den nationella influensavaccinationskampanjen. Följande rekommenderas vaccination:

- personer 65 år och äldre
- vuxna och barn över 6 månader som tillhör medicinska riskgrupper
- hushållskontakter till personer med kraftigt nedsatt immunförsvar
- gravida efter graviditetsvecka 12

Vaccinationer på särskilda boenden för äldre (SÄBO) och i hemsjukvård har redan påbörjats. Vaccination av personal inom vård och omsorg startar på allvar måndag den 21/11. Allmänheten välkomnas från 5 december.

OBS! Till vuxna kan både standarddos influensavaccin (Vaxigrip Tetra) eller förstärkt influensavaccin (Fluad Tetra) ges samtidigt med vaccin mot covid-19 med mRNA-vacciner (Comirnaty eller Spikevax).

Läs mer i [Riktlinjer för 2022-års influensavaccination Region Jämtland Härjedalen](#).

De vacciner som är upphandlade är Vaxigrip Tetra, det förstärkta vaccinet Fluad Tetra (godkänt från 65 års ålder) och det nasala vaccinet Fluenz Tetra.

- Fluad Tetra ges till personer 65 år och äldre antingen boende på särskilda boenden för äldre eller i hemsjukvård.
- Vaxigrip Tetra erbjuds till alla personer sex månader och äldre med ökad risk för allvarlig sjukdom samt personal inom vård och omsorg.
- Det nasala vaccinet Fluenz Tetra är godkänt för barn 2–17 år och administreras på vissa av regionens HC, vaccinationsmottagningen på Campus samt på barnkliniken.

Undvik komplikationer vid intramuskulär injektion i deltoideusmuskeln!

[Kompetensportalen \(sabacloud.com\)](https://sabacloud.com) innehåller en vaccinationsutbildning för alla som har tänkt att börja med vaccination. Dessutom finns en särskild [instruktionsfilm](#) som bör ses av alla som vaccinerar **oberoende om man har vaccinerat i många år**: Vilken injektionsteknik ska du använda för att minimera risken för "[SIRVA](#)" ([Shoulder injury related to vaccine administration](#)) eller enklare "frozen shoulder" efter vaccination.

Behandling och vård vid influensa

[Ny rutin för behandling av influensa](#) med virushämmande läkemedel har tagits fram baserad på Läkemedelverkets behandlingsrekommendationer 2022. Behandling i tidigt skede rekommenderas till alla riskgrupper och där personer med kommunal hälso- och sjukvård, dvs personer med Hemsjukvård, boende på SÄBO eller LSS (endast LSS med medborgare som löper hög risk för svår sjukdom) är mest prioriterade. Rutinen fokuserar därför på dessa personer med kommunal hälso- och sjukvård.

Här finner du [Vårdhygieniska riktlinjer för influensa](#).

Pneumokockvaccination

Regionen erbjuder även i år kostnadsfri vaccination med Pneumovax till alla som är 65 år och äldre, samt till de riskgrupper som har ökad risk för allvarlig pneumokocksjukdom. Se [Rekommendationer om Pneumokockvaccination](#).

För personer med mycket hög risk för allvarlig pneumokocksjukdom, till exempel splenektomerade, eller kraftigt nedsatt immunförsvar kan det vara aktuellt med andra typer pneumokockvaccin – se rekommendationerna.

HPV catch-up studie till kvinnor födda 1994–1999

Från och med november 2022 kommer kvinnor i Jämtland Härjedalen födda 1994–1999 att erbjudas gratis vaccination mot HPV, Humant papillomvirus. Erbjudandet är en del i den nationella kampanjen *Utrotning av HPV och livmoderhalscancer* som drivs av Karolinska Institutet. Läs mera på [1177](#) eller på <http://www.hpvcntr.se/jamtland>.

Kikhostevaccination av gravida

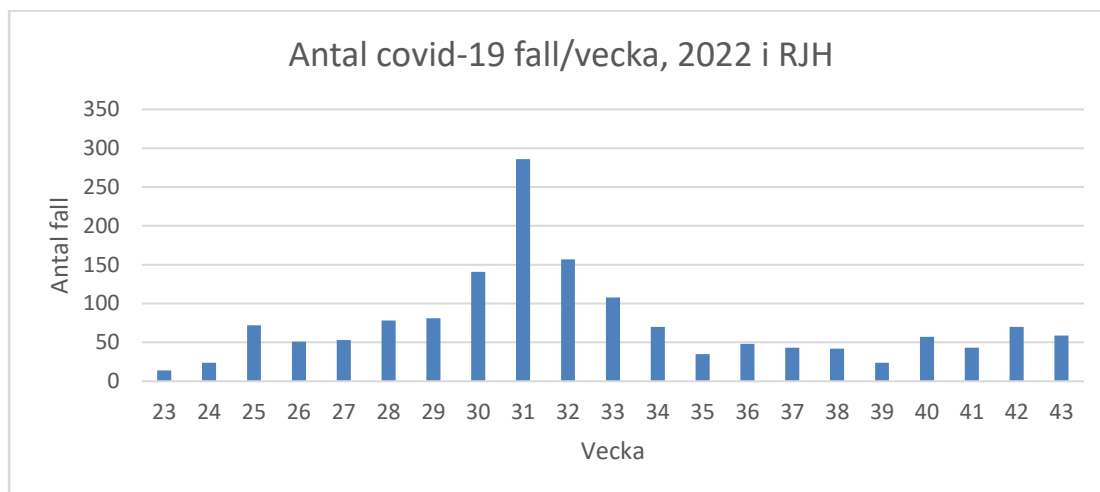
[Folkhälsomyndigheten rekommenderar att gravida vaccineras mot kikhosta](#) från graviditetsvecka 16 för att skydda nyfödda barn tills de själva kan vaccineras. Kikhosta kan utvecklas till en allvarlig och livshotande sjukdom hos de allra yngsta spädbarnen, framförallt barn under tre månaders ålder. Kostnadsfri vaccination kommer preliminärt ske på HC alternativt på regionens vaccinationsmottagning Campus i samråd med aktuell barnmorskemottagning.

Riktlinje vaccination mot kikhosta för gravida är snart publicerad. [Information, frågor och svar om vaccination mot kikhosta för gravida på Folkhälsomyndighetens webbplats](#).

Covid-19

Sedan 1 april klassas covid-19 inte längre som samhälls- eller allmänfarlig och provtagning sker endast på medicinsk indikation samt av vård och omsorgspersonal och patienter/brukare med symtom. Smittspårning sker fortsatt inom vård och omsorg. Senaste veckorna har antalet fall av covid-19 ökat något (se Fig.) möjligen delvis beroende på ökad förekomst av nya undergrupper av omikron-varianten BA.5. Trots en hög smittspridning har belastningen på vården på grund av covid-19 ännu varit relativt låg. Vi har en hög vaccinationstäckning i länet och vaccinerna ger fortsatt ett mycket bra skydd mot svår sjukdom och död. Vaccinationer pågår i länet där alla 65 år och äldre samt riskgrupper i åldrarna 18–64 år rekommenderas att ta en höstdos (om mer än fyra månader passerat sedan de sist fick en dos). Grundfriska personer 18–64 år har möjlighet att ta en höstdos om de vill. Påfyllnadsdoser ges med uppdaterade variantanpassade bivalenta vacciner innehållande ursprungsvaccinet och BA.4/5.

Från och med 1 november rekommenderas inte längre covid-19 vaccination till friska barn i åldrarna 12–17 år och kommer inte då heller erbjudas. Stora majoriteten av dessa barn bedöms ha gott skydd mot allvarlig covid-19 sjukdom. Särskilda grupper av barn och unga kan fortfarande vaccineras mot covid-19 i samråd med ansvarig läkare.

Kom ihåg:

- stanna hemma vid symtom som kan vara covid-19 och provta dig snarast - se [covidrutiner](#)
- vid positivt antigen test - klinisk anmälan i SmiNet. Vid PCR sker detta via lab. medicin
- provtagningslåda för egenprovtagning PCR för vårdpersonal finns vid flera HC samt utanför ingången till Hörsalen, töms 15.30 – OBS! särskilda tömningstider för varje låda.

Reviderad smittsamhetsbedömning vid covid-19

[Folkhälsomyndigheten](#) har nyligen reviderat rutiner för smittförebyggande åtgärder, smittspårning och smittsamhetsbedömning vid covid-19.

Kriterier för smittsamhetsbedömning vid SARS-CoV-2-infektion 2022-10-28

Situation Inom vård och omsorg	Smittsamhet i dygn från symtomdebut eller räknat från provtagningsdagen om infektionen varit symtomfri	Förutsättning
Vård- och omsorgspersonal	5	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring och minst 5 dagar sedan symtomdebut.
Omsorgstagare i särskilt boende för äldre/korttidsvård	7	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring och minst 7 dagar sedan symtomdebut Detta gäller även för personer som vårdats på sjukhus och skrivs ut till denna typ av boende.
Sjukhusvårdade personer		
Med lindriga symtom utan allmänpåverkan som primärt vårdats av annan orsak än covid-19	7	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring och minst 7 dagar sedan symtomdebut.
Med syrgasbehov och/eller allmänpåverkan som vårdats ineliggande pga. covid-19	7	Mer än 1 dygns feberfrihet och påtaglig allmän förbättring och minst 7 dagar sedan symtomdebut. Individuell bedömning utifrån allvarlighetsgrad, immunstatus och hemmiljö.
Svårt sjuka fall, oavsett vaccinationsstatus, som vårdas på IVA samt personer som är immunsupprimerade*	Minst 14	Individuell bedömning men som tumregel mer än 1 dygns feberfrihet och stabil klinisk förbättring och minst 14 dagar efter symtomdebut.

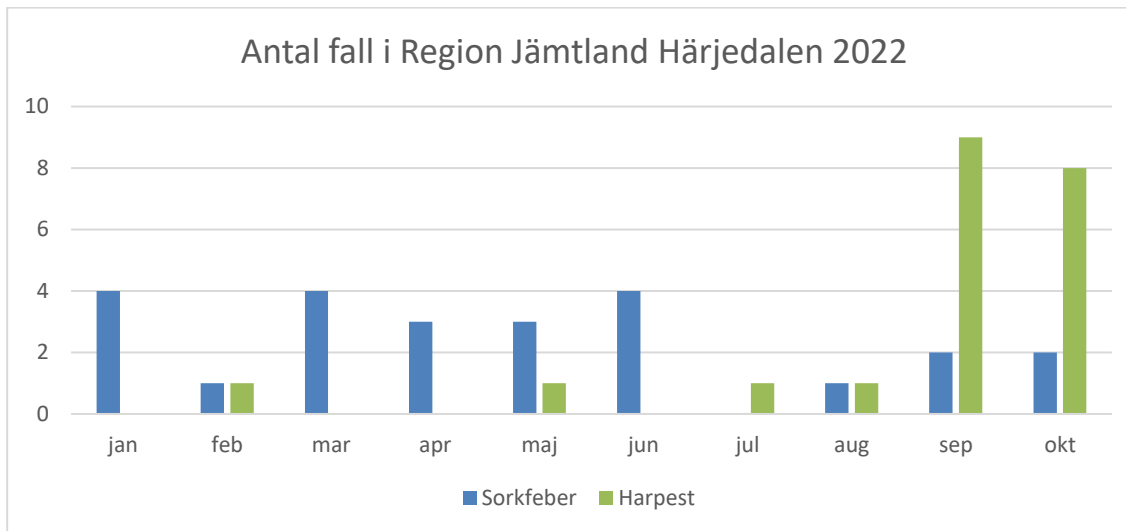
*pga. annan sjukdom eller behandling såsom; hematologisk malignitet, känd immunbristsjukdom, benmärgstransplantation de senaste 24 månaderna, organtransplantation de senaste 6 månaderna eller läkemedelsbehandling såsom immunmodulerande biologiska läkemedel, cytostatika eller steroider i hög dos under längre tid.

Utbrott av Salmonella i Sverige

Under perioden 17 september till 13 oktober har vi haft ett [utbrott av Salmonella Typhimurium](#) i Sverige. Fall har konstaterats i majoriteten av landets regioner inklusive RJH. Utbrottsutredningen pekar mot något färskt vegetabiliskt livsmedel med begränsad hållbarhet. Salmonella är en bakterie som dör vid upphettning (70 °C). Färska vegetabilier bör sköljas.

Harpest och sorkfeber

I Jämtland Härjedalen har vi noterat fler fall av harpest under hösten. Hittills under 2022 har 21 fall anmälts. Det ska jämföras med 5 fall 2021 och 7 fall 2020 och hela 35 fall 2019. Vanligast smittväg har varit inhalationssmitta och myggbett. Även i Västerbotten har man noterat ökning av harpestfall under hösten, och sorkfeberfall under våren.

Ebola i Uganda

Sedan 20/9 pågår ett Ebolautbrott i Uganda. Det har nu (26/10) rapporterats 115 fall där 15 av de smittade är sjukvårdspersonal (ffa tidigt i utbrottet). Ett 30 tal har avlidit hittills. Europeiska smittskyddsmyndigheten ECDC bedömer att risken i nuläget för importsmitta till Europa är låg. [Frågor och svar om Ebola](#) på FoHM. Bekanta dig gärna med riktlinjen [Handläggning vid misstänkt högsmittsam allvarlig infektion](#) (Centuri 54908–6).

Håll dig uppdaterad genom att prenumerera på Vårdhandbokens nyhetsbrev

Tex [uppdatering angående PVK-rutin](#).

Starta din prenumeration [här](#).

Du kan också [prenumerera på Smittskydd & Vårdhygiens nyheter](#).

Micael Widerström, Smittskyddsläkare (deltid)

Lisa Fohlin, bitr. Smittskyddsläkare (deltid)

Mattias Skielta, bitr. Smittskyddsläkare (deltid)

Terese Östman, Smittskyddssjuksköterska (deltid pga. studier)

Roger Bergebo, Smittskyddssjuksköterska (deltid)

Barbro Forsberg, Hygiensjuksköterska

Carina Hansson, Hygiensjuksköterska

Nathalie Sjalander, Hygiensjuksköterska

Ulf Ryding, Hygienläkare (deltid)

Malin Rundvik Eriksson, Handläggare

063-15 33 77

063-15 45 29

063-15 50 87

063-15 33 55

063-15 33 30

063-15 33 80

063-15 33 18

063-15 46 12

063-15 34 18

063-15 31 30

micael.widerstrom@regionjh.se

lisa.fohlin@regionjh.se

mattias.skielta@regionjh.se

terese.ostman@regionjh.se

roger.bergebo@regionjh.se

barbro.forsberg@regionjh.se

carina.hansson@regionjh.se

nathalie.bengtsson@regionjh.se

ulf.ryding@regionjh.se

malin.rundvik@regionjh.se

Adress:
Smittskydd & Vårdhygien
Östersunds sjukhus
831 83 Östersund

Besöksadress:
Hus 3 plan 5
Östersunds sjukhus

Besök oss på:
www.regionjh.se/smittskydd